

УДК 371.385:811.111

DOI 10.31494/2412-9208-2018-1-3-203-212

Improving the efficiency of teaching of higher educational establishments students to listening and speaking on foreign languages by means of interactive technologies

Підвищення ефективності навчання аудіювання та говоріння іноземними мовами студентів вищих навчальних закладів шляхом використання інтерактивних технологій

Yaroslava Krapchatova,
candidate of pedagogical sciences,
associate professor

Ярослава Крпчатова,
кандидат педагогічних наук, доцент

<https://orcid.org/0000-0001-6357-9206>

yaroslava_krapchatova@ukr.net

Oksana Golovko

Senior teacher

<https://orcid.org/0000-0002-7240-2258>

mariasokulska@ukr.net

Оксана Головко,

старший викладач

National Academy of Security Service
of Ukraine

Національна академія Служби
безпеки України

✉ 22 M. Maksymovych St.,
Kyiv, 03022

✉ м. Київ, вул. М. Максимовича, 22

Original manuscript received September 17, 2018

Revised manuscript accepted November 22, 2018

ABSTRACT

The article analyzes interactive technologies for teaching speaking and computer technologies for teaching listening, which are used to improve the foreign communication skills of students of higher educational institutions. The test tasks for checking the English listening competence at each of the stages of working with audio text are introduced. Computer tests are offered to improve students' listening skills and abilities. Various computer exercises are used to check, assess and evaluate lexical and grammatical skills, language and semantic anticipation, understanding of a gist, details and specific information of the text. The stages of working with a listening text (pre-listening, while-listening and post-listening) are provided. The analysis of the "Hot Potatoes" software is given. The following types of computer exercises: multiple choice, multi-select, gap-filling, matching, crossword and jumbled-sentence are described and elaborated. A certain computer exercise is used at a certain stage to check and assess a particular skill or ability. The most widely spread Kagan Structures are also described and elaborated, which can be effectively used for developing speaking skills at the foreign language lesson. Kagan Structures give students the opportunity to practice communicating with others while engaging in assignments that are meant to improve their speaking skills in the target language. Moreover, Kagan Structures develop good cooperative skills, which include the skills such as how to listen actively, how to explain yourself in a clear and concise manner, how to effectively ask others for clarifications, how to persuade your groupmates and how to resolve conflicts. This way students'

communication with peers forms the basis for more complex thinking and understanding. As a result when participating in cooperative Kagan Structures students develop their reasoning strategies in ways that would be impossible to do while learning in a competitive or individualistic environment.

Key words: *listening, speaking, foreign language communicative competence, interactive methods, test tasks, Kagan structures.*

Вступ. Наразі іншомовна комунікативна компетентність є необхідною складовою професійної компетентності. Тому перед викладачами іноземних мов закладів вищої освіти гостро постає пошук шляхів підвищення пізнавального інтересу студентів до вивчення іноземної мови, зміцнення їх позитивної мотивації до навчання. Однією з можливостей розв'язання цієї проблеми є впровадження в освітньому процесі технологій інтерактивного навчання.

Педагогічні технології є сукупністю способів педагогічної взаємодії, послідовна реалізація яких гарантує вирішення педагогічних завдань. Технології інтерактивного навчання – це така організація освітнього процесу, яка забезпечує активну участь у процесі пізнання. Українські педагоги О. Пометун та Л. Пироженко вважають, що інтерактивні освітні технології – це організація засвоєння знань і формування певних умінь і навичок через сукупність особливим способом організованих навчально-пізнавальних дій, що полягають в активній взаємодії студентів між собою та побудові міжособистісного спілкування з метою досягнення запланованого результату [1]. Метою застосування інтерактивних технологій є створення умов, у яких студенти взаємодіють між собою. На заняттях створюється можливість обговорення різноманітних питань; доведення й аргументування власних міркувань, взаємодія викладача і студента, яка орієнтує особистість на розвиток її творчих розумових здібностей та комунікативної компетентності. Крім того, глобальні інтеграційні процеси в культурно-освітній і науково-технічній сферах України зумовлюють підготовку кваліфікованих спеціалістів, які матимуть змогу орієнтуватися під час професійних комунікацій; адаптуватись до умов іншомовного середовища, необхідних для контактів; використовувати навички і вміння аудіювання та говоріння; забезпечувати досягнення порозуміння в міжкультурній комунікації як усній, так і письмовій. Зазначене вище свідчить про необхідність готувати майбутніх фахівців, здатних вільно спілкуватись іноземною мовою, рефлексувати, контролювати й удосконалювати свої вміння впродовж усього життя за допомогою сучасних інтерактивних засобів, зокрема тестових завдань для навчання аудіювання, та різноманітних інтерактивних технологій для навчання говоріння.

Метою статті є аналітичний розгляд окремих способів використання дидактичного потенціалу інтерактивних технологій з метою вдосконалення умінь іншомовних компетентностей в аудіюванні та говорінні студентів закладів вищої освіти (ЗВО).

Методи та методики дослідження. О. Пометун та Л. Пироженко об'єднують технології інтерактивного навчання в чотири групи залежно

від мети заняття та форми організації навчальної діяльності. Згідно з цією класифікацією виділяються такі інтерактивні технології: колективно-групового навчання, кооперативного навчання, ситуативного моделювання та опрацювання дискусійних питань [3].

В основу кооперативного навчання покладені принципи комунікативного навчання (Communicative approach) та (Constructivist theories). На думку професора Кристофера Брамфіта, одного з засновників комунікативного підходу, навчання комунікації (спілкуванню) через групову роботу є засобом організації розширеного спілкування з метою вдосконалення навичок усного мовлення, що сприяє максимальному залученню учнів у процес використання мови, а отже, підвищує якість навчання. Ідеї конструктивістської дидактики були висвітлені в працях Ж. Піаже, Ж. Брунера, Дж. Дьюї, Г. Гарднера Л. Виготського та втілені в авторських методиках саморозвитку та вільного виховання М. Монтесорі, Р. Штейнера, С. Френе, Ш. Амонашвілі та інших. Згідно конструкціонізму знання отримуються в результаті активної діяльності учня в процесі групових взаємодій. Найбільш ефективною є спільна робота над певними завданнями, в процесі якої відбувається обмін думками, ідеями та взаємна допомога. Усе прочитане, побачене, почуте та відчуте співвідноситься із системою попередніх знань, і в результаті опрацювання формує нові знання.

Різноманітні аспекти інформаційних технологій розглядаються сьогодні підрозділом Ради Європи, Європейським Центром Сучасних Мов, мета якого полягає в реформуванні підходів до викладання та навчання іноземних мов. Зокрема, інформаційні технології досліджуються як невід'ємна складова самонавчання (К. Морроу (K. Morrow), Дж. ван Ек (J. van Ek), Дж. Трімм (J. Trim)), електронні тестові завдання розглядаються як рефлексивний засіб контролю (Д. Ньюбай, (D. Newby), Р. Аллан (R. Allan), А. Феннер (A. Fenner), Б. Джонс (B. Jones), Г. Коморовська (H. Komarowska), К. Согіян (K. Soghikyan)) тощо.

Результати та дискусії. Інтерактивне навчання спирається на той факт, що робота в парах чи невеликих групах або за допомогою інтерактивних тестових завдань виконується більш швидко та продуктивно, ніж традиційне навчання. Крім того, таке навчання дозволяє знаходити рішення завдяки спільному конструюванню знань та використанню інформації, а також допомагає викладачу здійснювати керівництво начальним процесом. Інтерактивні технології зумовлені необхідністю активного навчання, де студент стає суб'єктом діяльності, вступає в діалог з викладачем, бере активну участь у виконання творчих завдань. Перевагою використання інтерактивних технологій є здатність усіх студентів долучатися до активної роботи. Внаслідок цього недостатньо підготовлені студенти починають відчувати впевненість у власних силах, студенти з достатнім рівнем розвитку іншомовної комунікативної компетентності усвідомлюють користь власної діяльності.

Невід'ємним засобом інтерактивного навчання англомовної компетентності в аудіюванні (АКА) є прослуховування автентичних

аудіотекстів та виконання таких (ТЗ) діалогового характеру. Під час виконання даних ТЗ зворотний зв'язок здійснюється за допомогою комп'ютера. Натиснувши кнопку "Check", студент миттєво отримує бали за виконане ТЗ і цим самим здійснює самоконтроль та, як наслідок, самокорекцію, якщо наявні помилки.

Зробивши огляд комп'ютерних програм таких, як "TestMan" (програма-оболонка для створення ТЗ, що використовується для перевірки знань, навичок і вмій з будь-якої дисципліни); "Knowing" (програма, яка дозволяє створювати і змінювати ТЗ та автоматично оцінювати результати тестування); "Master Test" (ТЗ, що включають п'ять різних типів відповіді); "CyberTest" (комплекс програм, який призначений для створення тестів та проведення тестування як для СК, так і підсумкового контролю); "Self Test Office" (програма, яку можна використовувати як вдома, так і в навчальних закладах); "Екзамен" (програма, призначена для тренування і перевірки знань, навичок і вмій); "Test Creator"; "SW-Learn"; "Tester 85" тощо, ми дійшли висновку, що всі вищевказані програми спрямовані на складання ТЗ, їх редагування, використання різних варіантів питань і відповідей, типів і видів ТЗ. Рекомендуємо універсальну програму-оболонку "Hot Potatoes", оскільки вона включає основні типи та види ТЗ, що використовуються нами для навчання аудіювання. Вона зручна і проста у використанні, легко наповнюється, доступна для викладача, який не володіє мовою програмування.

Програма "Hot Potatoes" створена групою канадських методистів та програмістів на чолі з Martin Holmes, компанією Half-baked Software та the University of Victoria, 1998-2004 (<http://web.uvic.ca/hrd/hotpot/>). Програма складається з 5 видів ТЗ: 1) *вікторина* (або питання з множинним вибором відповіді, короткою відповіддю відкритого типу, вибором декількох правильних відповідей, змішаним типом відповідей) – *JQuiz*; 2) *заповнення пропусків* – *JCloze*; 3) *зіставлення або добір* – *JMatch*; 4) *кросворд* – *JCross*; 5) *послідовне розташування* – *JMix*.

Розглянемо детальніше характеристику типів і видів ТЗ для навчання рівня сформованості АКА. ТЗ множинного вибору: у відповіді на запитання, у заповненні пропусків / доповненні (*multiple choice*) – одна правильна відповідь з декількох варіантів. Такі ТЗ важче розробляти, але їх виконання займає менше часу, а результати легко оцінюються. Необхідною вимогою є те, що в процесі створення цих ТЗ слід уникати питань, відповідь на які студент може дати і без аудіювання тексту. До недоліків застосування прийому множинного вибору відносять ймовірність вгадування тестованим правильною відповіді. При наявності 4-х альтернатив вірогідність угадування правильної відповіді дорівнює 25 %, при наявності 3-х – 33%. Запитання (*items*) ТЗ множинного вибору мають відповідати таким вимогам: 1) не бути громіздкими та перенасиченими інформацією; 2) бути чіткими, конкретними і стосуватися одного факту, інформація про який міститься в тексті; 3) з усіх варіантів відповідей лише один має бути правильним; 4) дистрактори мають бути

неправильними, проте схожими на правильний варіант відповіді з метою запобігання випадкового вибору потрібного варіанта. Цей тип ТЗ доцільно використовувати для перевірки вміння розуміти детальну та загальну інформацію аудіотексту.

ТЗ множинного вибору декількох правильних відповідей у доповненні (*multi-select*). В цьому виді ТЗ тестованому пропонується вибрати декілька правильних варіантів із запропонованих, тоді як при множинному виборі пропонується одна правильна відповідь. Цей прийом використовується для перевірки вміння розуміти деталі або специфічну інформацію аудіотексту.

За допомогою ТЗ перехресного вибору: у зіставленні / встановленні відповідності (*matching*) можливі такі варіанти зіставлень: слово – синонім, слово – антонім, дефініція – термін, фраза – тлумачення, слово – переклад, слово – зображення, ціле – частина, об'єкт – дія, суб'єкт – типове висловлювання, відгадування предмета / явища за означенням, знаходження пар слів чи речень за якоюсь ознакою тощо. Такий прийом використовуємо для перевірки рівня сформованості вміння мовної антиципації, вміння глобального, детального та вибіркового розуміння аудіоповідомлення.

ТЗ перехресного вибору: у впорядкуванні полягає у створенні ТЗ, в яких необхідно встановити правильну послідовність букв у слові, слів у реченні (перевірка мовленнєвих граматичних навичок), речень у тексті відповідно до послідовності подій аудіотексту. Завдяки цьому прийому перевіряється вміння студентів розуміти аудіотекст детально, тобто членувати текст на логіко-сміслові частини і встановлювати логічні зв'язки між елементами тексту, а отже й утримувати в пам'яті хронологію подій. Серед недоліків використання цього прийому є те, що іноді досить складно укласти ТЗ, в якому послідовність подій буде єдино можливою, адже бувають випадки, коли різні слухачі можуть по-різному сприйняти події тексту, а отже, і розташувати їх у дещо іншій послідовності.

ТЗ альтернативного вибору у визначенні правильності / неправильності твердження. Цей вид ТЗ є нескладним як для укладання, так і для підрахунку результатів. Недоліком цього виду ТЗ є те, що за наявності лише двох альтернатив відповіді ймовірність вгадування правильного варіанта складає 50%. Цей вид ТЗ використовується для перевірки рівня сформованості глобального і вибіркового розуміння аудіотексту.

ТЗ з вільно конструйованою відповіддю: а) у відповіді на питання; б) у заповненні пропусків (*banked gap filling*) / (*open gap filling*) / доповненні. Завдяки цьому виду ТЗ можна перевірити мовну компетентність (лексичні, граматичні, фонетичні знання, що засвоїли студенти під час вивчення певної теми, рецептивні лексичні й граматичні навички аудіювання), а також вміння вилучати інформацію глобального та детального характеру. Викладач може надати список всіх пропущених слів / словосполучень на екран безпосередньо при заповненні тексту (*banked gap filling*). В іншому випадку "банк" варіантів відсутній і

тестований має заповнювати пропуски відповідно до почутого та сформованих рецептивних лексичних і граматичних навичок аудіювання, мовної здогадки тощо (*open gap filling*).

Найбільш вагомими перевагами кооперативного навчання, яке є складовою інтерактивного навчання, – підвищення академічних результатів студентів, розвиток здатності критично мислити, нестереотипно сприймати людей, прагнення студентів до співпраці та конструктивної соціалізації, особистісне зростання та позитивне ставлення студентів до викладачів та навчального закладу. Нині кооперативне навчання є більш поширеним в американській системі середньої та вищої освіти. Розробкою ідеї кооперативного навчання займаються такі вчені, як доктор філософії та психології Стенфордського університету Еліот Аронсон, доктори Роджер та Девід Джонсони у Центрі Кооперативного навчання університету Мінесоти (США), доктор Спенсер Каган, голова Інституту ресурсів для вчителів США, доктори Йаель і Шломо Шарани в університеті Тель-Авіва в Ізріїлі та доктор Роберт Славін в Університеті Джонса Гопкінса у місті Балтимор, штат Меріленд (США).

Базуючись на вище вказаних роботах, були такі принципи кооперативного навчання: позитивна взаємозалежність, індивідуальна відповідальність, рівна участь у взаємодії та одночасність взаємодії. Організація позитивної взаємозалежності в групі досягається шляхом визначення спільної мети, спеціального розподілу завдання, призначенню ролей, надання додаткових балів кожному з учасників у випадку успішності всієї команди та призначення колективної винагороди. Індивідуальна відповідальність виникає тоді, коли викладач перевіряє не тільки кінцевий результат діяльності всієї групи, а й роботу кожного студента окремо. Рівна участь у взаємодії передбачає, що під час виконання завдання кожний студент отримує однакову з іншими учасниками можливість виконання завдання. Одночасність взаємодії залежить від кількості студентів, залучених до співпраці у межах однієї групи [2].

Наразі найбільш відомими методами кооперативного навчання є Метод Спенсера Кагана, Метод Д. Джонсона і Р. Джонсона “Навчаємось разом”, Метод навчання в команді Р. Славіна, Метод Е. Аронсона “Пилка”, його модифікація “Пилка – 2” Р. Славіна та Метод організації дослідної групової роботи студентів Шломо Шарана та Йаель Шарана. Оскільки метод Спенсера Кагана включає елементи інших методів і є найбільш наближеним до реального життя, він є найприйнятнішим для вивчення іноземної мови у вищих навчальних закладах. Метод С. Кагана представляє собою низку структур, відомих як Структури Кагана. Структура являє собою певну послідовність дій студентів, за допомогою якої організовується взаємодія особистостей на занятті. Ці структури є надзвичайно ефективними, оскільки викладач може використовувати структуру багаторазово, змінюючи лише її змістове наповнення. Крім того, структури можуть використовуватись у будь-якому навчальному

процесі, в межах традиційного заняття, на різних етапах та з різним навчальним матеріалом [5].

Зупинимось на найбільш поширених структурах, зберігаючи їх оригінальні назви. Структура Round Robin (групове говоріння) передбачає, що студенти в парах чи групах, по черзі, маючи однакову кількість часу для обговорення (приблизно 30 секунд), дають відповіді на запитання вчителя або висловлюються на задану тематику, розв'язуючи проблему, запропоновану вчителем. Структура включає такі етапи: 1) викладач визначає тему або проблемне питання, що передбачає широкий перелік можливих відповідей; 2) члени команди дають усні відповіді.

Ця структура має низку різновидів. У структурі All Write Round Robin кожний студент записує відповіді члена своєї команди на аркуші паперу. Структура All Write Consensus передбачає досягнення консенсусу в обговоренні. Згідно структури Think-Write-Round Robin студенти мають час на обдумування своєї відповіді та записують її на аркуші паперу перед тим, як почати Round Robin. У структурі Single Round Robin команда має лише один раунд для обговорення, тому кожний член команди отримує одну можливість висловлення своєї думки. У структурі Continuous Round Robin кожний студент має декілька можливостей висловитися, додаючи наступну слушну думку.

Вибір різновиду структури залежить від декількох факторів: рівня підготовки, взаємостосунків усередині групи, наявність беззаперечних лідерів, навчального матеріалу тощо. Так, зокрема структура Think-Write-Round Robin може бути ефективно використана в групах з більш низьким рівнем знань. Використання структури Round Robin та Continuous Round Robin є доцільними в групах середнього та високого рівня. Структура All Write Consensus є придатною для дружнього колективу з усталеними лідерами. Однак остаточний вибір, безсумнівно, робить сам викладач, який достеменно знає особливості своєї групи.

Згідно структури Round Table студенти виконують завдання в парі письмово, по черзі записуючи відповіді на аркуші паперу. Структура Simultaneous Round Table розширює можливості структури Round Table. На відміну від структури Round Table, у якій студенти працюють парами, структура Simultaneous Round Table передбачає групову роботу. Найкращою групою є група із чотирьох осіб. Усі члени команди пишуть відповіді на поставлене питання на окремих аркушах та за сигналом викладача передають свої відповіді іншим членам команди за годинниковою стрілкою, щоб кожний член команди міг додати свою думку до попередньої відповіді. Ця структура складається з таких етапів:

- викладач визначає тему або питання та надає час на обдумування;
- усі чотири студенти одночасно виконують завдання викладача;
- викладач дає сигнал про завершення роботи або студент піднімає руку вгору, демонструючи свою готовність;
- студенти передають свої роботи іншим членам команди за годинниковою стрілкою;

- студенти редагують роботи, виконані членами команди;
- робота може бути продовжена за сигналом викладача, починаючи з третього етапу.

Головною умовою роботи є неможливість повторення варіанту попередньої відповіді. Цей вид роботи може бути ефективно використаний для узагальнення вивченого матеріалу, особливо при підготовці до іспитів. Більш того, використання цієї структури розвиває не лише уміння відтворювати знання, а й уміння піддавати сумніву висловлену думку та досліджувати, що, в решті решт, впливає позитивно на остаточний результат навчання.

Заслугує на особливу увагу структура *Numbered Heads Together*, яка включає наступні кроки: 1) студенти об'єднуються в команди з чотирьох осіб, де кожний учасник має свій порядковий номер; 2) викладач ставить запитання студентам; 3) студенти індивідуально виконують завдання; 4) студенти шляхом обговорення пересвідчуються, що всі члени команди знають правильні відповіді; 5) викладач називає порядковий номер, студенти з таким порядковим номером піднімають руки і викладач обирає одного з них для відповіді.

Цей вид роботи розвиває такі соціальні навички як активне слухання та колективну відповідальність [6].

Висновки. Наведені структури можуть ефективно використовуватися на занятті іноземної мови для формування навичок і вмінь іншомовного говоріння. Безумовними перевагами даних структур є позитивна взаємодія учасників. Викладачу необхідно підтримувати спроби студентів ризикувати, знаходити свої власні варіанти, не боятись роботи помилки. За сприятливого психологічного клімату в студента відбувається усвідомлення себе та своїх особистісних якостей як цінності, що є важливою умовою формування почуття власної гідності, самоповаги та прагнення до самовдосконалення. Кооперативне навчання захоплює студентів, сприяючи більш інтенсивній роботі, ніж та, до якої вони звикли під час традиційного заняття. Студенти стають більш активними, докладають більше зусиль, а отже, навчання стає більш цілеспрямованим та ефективним. Крім того, методи кооперативного навчання іноземної мови можуть бути гармонійно поєднані з традиційними методами навчання та успішно використані викладачами вищих навчальних закладів для підвищення ефективності навчання іноземної мови. Таким чином, застосування моделі кооперативного навчання Спенсера Кагана дозволяє не тільки удосконалити навички та вміння іншомовної комунікації, а й досягти значних позитивних перетворень у когнітивній, емоційній, мотиваційно-ціннісній та діяльнісній сферах особистості.

Отже, використання технологій інтерактивного навчання у вищих навчальних закладах є ефективним засобом вдосконалення процесу навчання, формування та розвитку комунікативної компетентності студентів та цілісного розвитку їх особистості. Крім того, використання цих технологій спонукає викладача до самовдосконалення, професійного

та особистісного росту. Таким чином, використання технологій інтерактивного навчання у вищих навчальних закладах є необхідною умовою оптимального розвитку і тих, хто навчається, і тих, хто навчає.

Література

- 1.Крапчатова Я. А. Само- і взаємоконтроль рівня сформованості англомовної компетентності в аудіюванні у майбутніх філологів з використанням комп'ютерного тестування / Я. А. Крапчатова // Сучасні технології навчання іноземних мов і культур у загальноосвітніх і вищих навчальних закладах: Колективна монографія / С. Ю. Ніколаєва, Г. Е. Борецька, Н. В. Майер та інші; [за ред. С. Ю. Ніколаєвої]. – К. : Ленвіт, 2015. – С. 159–187.
- 2.Квасова О. Г. Основи тестування іношомовних навичок і вмій : [навчальний посібник] / Ольга Геннадіївна Квасова. – К. : Ленвіт, 2009. – 119 с.
- 3.Пометун О. І. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання : науково-методичний посібник / О. І. Пометун, Л.В. Пироженко. – К. : А.С.К., 2004.
- 4.Hot Potatoes Home Page : [Електронний ресурс] / Режим доступу : <http://hotpot.uvic.ca/index.php>.
- 5.Kagan S. Kagan cooperative learning / Kagan S., Kagan M. – San Clemente, CA : Kagan Publishing, 200 – 479 p.
- 6.Kagan S. Kagan Structures for English Language Learners / Spencer Kagan, Julie High // ESL Magazine. – 2002. – July/August. – P. 10–12.

References

1. Krapchatova Y. A. Samo- i vzaiemokontrol rivnia sformovanosti anhlomovnoi kompetentnosti v audiuvanni u maibutnix filolohiv z vykorystanniam komp'uternoho testuvannia / Ia. A. Krapchatova // Suchasni tekhnologii navchannia inozemnykh mov i kultur u zahalnoosvitnikh i vshchychk navchalnykh zakladakh: Kolektyvna monohrafiia / S. Iu. Nikolaieva, H. E. Boretska, N. V. Maiier ta inshi; [za red. S. Iu. Nikolaievoj]. – K. : Lenvit, 2015. – S. 159–187.
2. Kvasova O. H. Osnovy testuvannia inshomovnykh navychok i vmin : [navchalnyi posibnyk] / Olha Henadiivna Kvasova. – K. : Lenvit, 2009. – 119 s.
3. Pometun O.I., Pyrozhenko L. V. Suchasnyi urok. Interactyvni tehnologii navchannia: naukovo-metodychnyi posibnyk / O.I Pometun, L. V. Pyrozhenko // K. : A.S.K., 2004.
4. Hot Potatoes Home Page : <http://hotpot.uvic.ca/index.php>
5. Kagan S. Kagan cooperative learning / Kagan S., Kagan M. – San Clemente, CA : Kagan Publishing, 200 – 479 p.
6. Kagan S. Kagan Structures for English Language Learners / Spencer Kagan, Julie High // ESL Magazine. – 2002. – July/August. – P. 10–12.

АНОТАЦІЯ

У статті проаналізовані інтерактивні технології для навчання говоріння та комп'ютерні технології для навчання аудіювання, які застосовуються з метою вдосконалення іношомовної комунікативної компетентності студентів вищих навчальних закладів. Представлено тестові завдання для перевірки рівня сформованості англомовної компетентності в аудіюванні на кожному з етапів роботи з аудіотекстом та найбільш поширений метод кооперативного навчання, а саме структури Казана, що можуть бути ефективно використані для розвитку умінь говоріння на занятті з іноземної мови.

Запропоновані комп'ютерні тестові завдання для покращення навичок та вмій аудіювання студентів. Різні комп'ютерні тестові завдання

використовуються для перевірки, удосконалення та оцінювання лексичних та граматичних навичок, мовної та семантичної антиципації, розуміння основного змісту, деталей та конкретної інформації тексту. Надаються етапи роботи з аудіотекстом (дотекстовий, текстовий та післятекстовий). Подано аналіз програмного забезпечення "Hot Potatoes". Описані та розроблені типи комп'ютерних тестових завдань: множинний вибір, вибір з декількох варіантів із запропонованих, альтернативний вибір, заповнення пропусків, поєднання відповідностей, кросворд та послідовне розташування слів у реченні чи речень у тексті. На певному етапі використовується комп'ютерне тестове завдання для перевірки та оцінки навички або вміння. Описані і розроблені найпоширеніші структури Кагана, які можуть бути ефективно використані для розвитку вмінь говоріння на занятті з іноземної мови. Структури Кагана дають студентам можливість на практиці спілкуватися з іншими людьми, які мають на меті удосконалити свої навички та вміння говоріння. Крім того, структури Кагана виробляють належні вміння співпраці, які включають такі навички: як активно слухати, як пояснити своє бачення чітко та лаконічно, як ефективно пропонувати іншим роз'яснення, як переконувати інших та як вирішувати конфлікти. Таким чином, спілкування студентів з однолітками стає основою для більш складного мислення та розуміння. Беручи участь у спільних проектах, що використовують структури Кагана, студенти розвивають свої стратегії міркування, що було б неможливо зробити під час навчання в альтернативному або індивідуалістичному середовищі.

Ключові слова: аудіювання, говоріння, іншомовна комунікативна компетентність, інтерактивні методи, тестові завдання, структури Кагана.